

Ulvådalen Sausankelag SA

Saksbehandlar, innvalstelefon

Pernille Stordal Rønning, 71 25 84 83

Att.Marianne Hunnes Gaustadnes

Iverksetting av fellingsløyve på skadegjerande jerv i Ulvådalen - Rauma kommune

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal viser til søknad den 26.07.2023 frå Ulvådalen sauesankelag om skadefellingsløyve på jerv.

Med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd bokstav b) og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 13, gir Statsforvaltaren i Møre og Romsdal Ulvådalen sausankelag løyve til felling av ein jerv i tidsrommet frå og med 28.07.2023 fram til 08.08.2023 kl. 12.00.

Fellingsløyvet gjeld innanfor Rauma kommune, avgrensa til beiteområdet i bruk av Ulvådalen sausankerlag. Det er gitt vilkår om at fellingsforsøk skal konsentrerast til nærområde der jerven har tatt sau. Statsforvaltaren har lagt særleg vekt på talet på beitedyr i området og at det er særskild utfordrande å sette i gong andre tiltak. Det er ein pågåande skadesituasjon og det vert dokumentert tap. Fellingsløyvet er gitt for å hindre vidare skade på sau.

Nærare vilkår følgjer av dette brevet. Ulvådalen sausankelag har ansvaret for fellingsforsøket.

Bakgrunn

Søknaden er fremma på bakgrunn av at det er funne fleire lam tapt til jerv den siste tida, det er ein del søyer som manglar lam, samt at det har vore større skadar i området tidlegare år. Beitelaget søker om fellingsløyve med bakgrunn i tapssituasjonen. Det er tidleg i sesongen og det er stort potensiale for mykje skader. Det er for tidleg å tidlegsanke sauene for å unngå ytterlegare skade nå. Erfaring tilseier at tapa til jerv vil auke utover sesongen. Det vert søkt om skadefellingsløyve for å kunne væpne tilsynspersonell i beiteområdet.

Juridisk grunnlag

Det rettslege grunnlaget for avgjerda er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 andre ledd bokstav b), og § 77, jf. Forskrift 18. mars 2005 nr. 42 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta) § 13, jf. §§ 1 og 13.

Naturmangfaldlova § 18 (annet uttak av vilt og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

«Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk (...) b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, (...) Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. (...)»

Rovviltforskrifta § 9 (Statsforvalterens myndighet til å iverksette betinget skadefelling):

«Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a. Områdets betydning som beitemark*
- b. Skadens omfang og utvikling*
- c. Potensialet for fremtidige skader*
- d. Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, samt metoder for felling. Det kan også gis bestemmelser om dekning av påløpte utgifter i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.

Rovviltnemnda i region 6 har i vedtak av 31. mai d.å. fastsett ein kvote på 5 (fem) betinga skadefellingsløyve på jerv i region 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal) frå 1. juni 2023 – 15. februar 2024. I vedtaket står det mellom anna følgjande om skadefelling av jerv: *«Bestanden ligger over bestandsmålet på 10 ynglinger per i dag (tre års gjennomsnittet er 14,3 ynglinger). Terskelen for å tillate felling av skadegjørende jerv skal være lav i prioriterte beiteområder og i kalvingsland for tamrein.»*

Statsforvaltaren si vurdering

Etter naturmangfaldslova § 5 er det eit mål at artane og deira genetiske mangfald skal bli ivaretatt på lang sikt og at artane skal kunne førekomme i levedyktige bestandar i sine naturlege utbreiingsområde. Tiltak etter naturmangfaldlova skal likevel vegast opp mot andre viktige

samfunnsinteresser, jf. § 14. Naturmangfaldlova § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskrifta og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 6.

Etter naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8-12 leggest til grunn som retningslinjer ved offentlegmyndigheitsutøving. Offentlege vedtak som kan påverke naturmangfaldet skal så langt det er rimeleg vere tufta på vitenskapleg kunnskap om artar sin bestandssituasjon samt effekt av påverknad, jf. § 8.

Det nasjonale bestandsmålet for jerv er i rovviltforskrifta § 3 fastsett til 39 årlege ynglingar.

Bestandsmålet er vidare fordelt på fem av åtte forvaltningsregionar for rovvilt, jf. rovviltforskrifta § 4. I rovviltregion 6 er det mål om 10 årlege ynglingar. Dei fylkesvise bestandsmåla går fram av forvaltningsplanen, og er i Møre og Romsdal på 3 tre årlege ynglingar. Målsettinga er å oppnå bestandsmåla innanfor forvaltningsområdet for jerv i Sunndalsfjella og Reinheimen.

Rovbase viser at det hittil i år er dokumentert 17 ynglingar av jerv i region 6. To av ynglingane er registrert i Møre og Romsdal, begge innanfor definert yngleområde for jerv. Bestandsmålet for rovviltregionen er nådd, men ikkje for Møre og Romsdal. Gjennom statusrapportar frå Rovdata og informasjon frå det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt har vi god kunnskap om jervebestanden og den samla belastninga jervebestanden er utsett for, jf. naturmangfaldlova §§ 8 og 10. Føre var- prinsippet i § 9 vert difor tillagt lita vekt i denne saka.

Rovviltnemnda har for den kommande lisensfellingsperioden fastsett ei kvote på 1 jerv for forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal. Ei eventuell felling av jerv som gjer skade før lisensjakta startar 20. august vil føre til tilsvarande fråtrekk i kvota for lisensfellingsperioden. Erfaringar viser at det er vesentleg lågare utteljing av forsøk på felling av skadegjerande jerv i beitesesongen enn under lisensjakta. Statsforvaltaren legg difor til grunn at fellingsløyve på ein skadegjerande jerv i forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal ikkje vil verke inn på overlevinga til den sørvestlege jervebestanden i Norge.

Skadefelling er eit verkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjonar som kan oppstå, og skal berre setjast i verk om det ikkje finst anna tilfredsstillande løysing. Løyve for skadefelling skal rettast mot bestemte skadesituasjonar, og skal avgrensast i tid og rom. Skadefelling skal ikkje nyttast som eit bestandsregulerande tiltak.

Etter rovviltforliket punkt 2.2.19 skal soneinndelinga forvaltast tydeleg. Dette er klårgjort i brev av 28. april 2014 frå Klima- og miljøvernministeren til statsforvaltarane og rovviltnemndene og i brev av 21. mai 2014 frå Klima- og miljøverndepartementet (KLD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD) til rovviltnemndene, med kopi til statsforvaltarane. I område som i forvaltningsplanen er definert som

yngleområde for rovvilt skal terskelen for skadefelling vere høg. I rovviltprioriterte område skal beitenæringa tilpasse drifta til at det skal vere rovvilt i området.

Det følgjer av rovviltforskrifta § 9, at statsforvaltaren skal vurdere den konkrete situasjonen opp mot følgjande fire kriterium; området sin verdi som beitemark, omfang og utvikling av skadane, potensialet for framtidige skader og moglegheiter for å gjennomføre førebyggjande tiltak. I brev av 9. juli 2014 har klima- og miljøvernministeren gjeve nærare føringar for vurderingar av vilkår for skadefelling, og omgrepet skadepotensiale.

Utmarksbeitet har stor verdi for beitebrukarane. Det er funnet 7 lam som er meldt som tapt til jerv i eit beiteområde med årvisse tap av sau til jerv. Tapa er ikkje lagt inn i rovbaser enda, da det er eit område med lite mobildekning og lange avstandar, og tilsynspersonell er i området over lengre tid. Det tar derfor tid før tapa kommer i rovbaser. Dei dokumenterte tapa i fjor og tidlegare år har vore store. Skadane i år har oppstått tidleg i sesongen. Tilsynet rapporterer at det er fleire sauer som manglar lam. Det er stort potensiale for ytterlegare jerveskader fram mot sinking. Beitebrukarane har årleg hatt tidleg nedsinking frå området i slutten av august/byringa av september. Basert på kunnskap om førekomst av jerv i beiteområdet, tidlegare års skadehistorikk og tidspunkt for innmeldt skade, reknar vi at det er ein alvorleg pågåande skadesituasjon med jerv som skadevaldar.

Sonefordelinga mellom jerveprioriterte og beiteprioriterte område skal forvaltast tydeleg, og det skal vere ein høg terskel for å gje skadefellingsløyve i jerveprioritert område. Det aktuelle beiteområdet ligg innafor jerveprioritert område, der ein skal prioritere å setje inn førebyggjande tiltak. Det er godt tilsyn i området, noko som og bidreg til god skadedokumentasjon. Tilsynet finn stadig fleire kadaver i området. Tilsynspersonell og rovviltkontaktar har sida midten av juli funne fleire kadaver etter jerv i Ulvådalen beiteområde.

Med bakgrunn i funn av fleire jerveskadar ventar vi at det vil bli ytterlegare tap til jerv i beiteområdet fram mot sinking. Iverksetjing av tidleg nedsinking som skadeførebyggjande tiltak er ikkje mogleg å iverksette på noverande tidspunkt. Vilkåra i rovviltforskrifta § 9 for å gje skadefellingsløyve er difor til stades.

Vi oppfordrar til tett oppfølging av situasjonen og at innmelding av eventuelle skader og/eller kadaver får prioritet. Nye observasjonar og kadaverfunn er viktige for vurdering av tiltak.

Vedtak

Ut frå vurderingane ovanfor og med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd b) og § 77; jf. §§ 1,3, 9 og 13 i rovviltforskrifta av 18.03.2005, gir statsforvaltaren Ulvådalen sausankelag SA fellingsløyve på ein (1) skadegjerande jerv. Dei som skal vere med i fellingslaget må tilfredsstille aktuelle kriterium lista opp i punkta nedanfor.

Følgjande vilkår er knytt til iverksetjing av fellingsløyvet:

- a. Fellingsløyvet gjeld frå 28.07.2023 til 08.08.2023 kl. 12.00.
- b. Fellingsløyvet gjeld innafor Rauma kommune og er avgrensa til beiteområda nytta av Ulvådalen sausankelag. Fellingsforsøket skal gjennomførast tett på der det er dokumentert at jerven har valda skade i år.
- c. Fellingsløyvet vert gitt til Ulvådalen sausankelag SA, som er ansvarleg for fellingsforsøket.
- d. Jervetispe i følge med ungar er unnateke frå fellingsløyvet.
- e. Marianne Hunnes Gaustadnes er fellingsleiar. Medlemmer i fellingslaget skal meldes inn til Statsforvaltaren. Endringar skal meldast inn til Statsforvaltaren før nye medlemmer kan ta del i oppdraget. Fellingsleiar er ansvarleg for at alle som tek del i fellingsforsøket er kjent med vilkåra i dette vedtaket.
- f. Fellingsleiar og deltakarane i fellingslaget skal vere registrerte som lisensjegerar, jf. Forskrift om utøving av jakt, felling og fangst, av 22. mars 2002, §§ 13 og 14.
- g. Det skal berre nyttast våpen og ammunisjon som tilfredsstiller krava til jakt på jerv, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøving av jakt, felling og fangst.
- h. Felling eller forsøk på felling skal snarast meldast til Statsforvaltaren på mobilnummer 90 92 60 16 og Statens naturoppsyn.
- i. Dersom jerv vert skadeskoten pliktar dei ansvarlege å gjere det dei kan for å avlive dyret snarast mogeleg. Skyttar pliktar å forvise seg om påskote dyr er treft eller ikkje. Ved skadeskyting skal skyttar utan opphald underrette Statsforvaltaren og næraste politimynde (tlf: 02800). Statsforvaltaren avgjer vidare gjennomføring og avslutting av ettersøk. Dei som har deltatt i fellingsforsøket skal bistå forvaltningsmynde eller politimynde i det vidare ettersøket.
- j. Jerv felt i medhald av dette løyvet er viltfondet sin eigedom. Etter § 16 i Forskrift om forvaltning av rovvilt, skal jeger vise fram felt dyr for SNO for kontroll og prøvetaking så snart som råd etter felling. Jeger skal kunne påvise fellingsstad dersom SNO, politi eller Statsforvaltaren ber om det.
- k. Felling og forsøk på felling etter dette løyvet kan gjennomførast uavhengig av grunneigar sin jaktrett, jf. viltloven § 35.
- l. Det er krav til rapportering knytt til skadefellingsforsøket. Rauma kommune skal utarbeide ein tilsyns-/fellingslogg som skal registrerast i Miljøvedtaksregisteret etter at skadefellingsløyvet er utgått, jamfør rettleiar M-1440 | 2019. Sluttrapport skal vere levert seinast **1. september 2023**.

Klage

Dette vedtaket kan klagast på innan 3 veker etter at melding om vedtaket er motteke eller gjort tilgjengeleg i Miljøvedtaksregisteret; forvaltningslova kap. IV, §§ 28 og 29. Ei eventuell klage bør

grunngjevast og skal stilast til Miljødirektoratet, postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim, men sendast til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal, postboks 2520, 6404 Molde.

Alle vedtak som gjeld felling av freda rovvilt blir gjort tilgjengeleg på www.miljovedtak.no. Ein kvar kan fortløpande følgje med på vedtak som gjeld felling av freda rovvilt, ved å abonnere på vedtaka (e-postvarsling).

Med helsing

Ulf Lucasen (e.f.)
assisterande miljøverndirektør

Pernille Stordal Rønning
rådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

RAUMA KOMMUNE

Vollan 8A

6300

ÅNDALSNES